

[Udenrigsministeren.]

kritisk bemærkning vedrørende den såkaldte décalageordning, d. v. s. den ordning, at Danmark har haft en undtagelsesstilling med hensyn til toldnedsættelserne inden for EFTA for en gruppe af varer og har haft denne undtagelsesstilling, fordi vi stod i en forhandlingsposition over for fællesmarkedet. Undtagelsesstillingen har ytret sig derhen, at vi ikke har foretaget for denne gruppe af varer den samme nedsættelse af toldsatserne, som vi har gjort for alle de øvrige varer. For alle de øvrige varer er der i den interne EFTA-handel sket nedsættelse af toldsatserne med 50 pct. For denne gruppe af varer er nedsættelsen kun 30 pct., og dér har nedsættelsen været frosset fast. Nu mente det ærede medlem, at vi ikke uden videre skulle opgive den fordel, Danmark havde dér, men at vi skulle benytte denne særstilling som et forhandlingsobjekt i forhold til EFTA-landene, idet det ærede medlem sagde, at når vi fastslog, at Bruxellesforhandlingerne ikke endeligt var afbrudt, men kun udsat, omend på ubestemt tid, måtte EFTA-landene kunne acceptere det synspunkt, at vor forhandlingsposition over for de seks fortsat nødvendiggjorde opretholdelsen af denne særstilling.

Hertil vil jeg gerne sige, at denne særstilling fik Danmark ved en beslutning i EFTA-ministermødet i november 1961. Den beslutning, EFTA-rådet vedtog, lød således — jeg beder om tilladelse til et par citater —:

„Rådet tog til efterretning den danske delegeredes erklæring om, at hans regering i sine forhandlinger med Det europæiske økonomiske Fællesskab havde anmodet om en udsættelse med toldnedsættelserne vedrørende 10-15 pct. af Danmarks totale indførsel fra fællesskabet. Der var enighed om, at Danmark ikke skulle være forpligtet til at anvende accelerationsbeslutningen til de varer, som var dækket af denne anmodning til fællesskabet, før den 1. september 1962, og at den ydeligere kunne udsætte anvendelsen deraf, såfremt og i den udstrækning forhandlingerne vedrørende sagen på den pågældende dato havde ført eller var lige ved at føre til et arrangement, der ville have til følge, at en 10 pct.s toldnedsættelse i EFTA ville føre til diskrimination

til fordel for EFTA-landene imod medlemmerne af fællesskabet på det tidspunkt, da de alle deltog i et fællesmarked.“

Det vil sige, at den beslutning, der blev taget, er ganske klar i sin formulering. Kun under forudsætning af, at vi stod i en forhandlingsituation, hvor vi var umiddelbart ved at nå til afslutning af forhandlingerne, kunne vi påregne, at de øvrige EFTA-lande ville acceptere en forlængelse af vor særstilling. Vi fik lejlighed til at drøfte sagen på EFTA-ministermødet i sommeren 1962, hvor man bevilgede en ydeligere forlængelse af særstillingen, og her er vedtagelsen af følgende ordlyd:

„Det var rådets opfattelse, at det på kommende ministermøder ville drøfte denne sag igen og fortsætte med at give Danmark bemyndigelse til at opretholde særstillingen, så længe det måtte være nødvendigt for Danmark at have denne stilling med henblik på ikke at vanskeliggøre den danske forhandlingsstilling over for fællesskabet. På den anden side var det Danmarks hensigt at anvende accelerationsbeslutningen på de varer, der var dækket af særarrangementet, så snart det blev klart, at Danmark ikke længere behøvede særarrangementet for at bevare sin forhandlingsposition.“

Herefter er det ganske tydeligt og klart, at vi ikke har nogen mulighed for, at man på EFTA-ministermødet mandag og tirsdag vil acceptere, at Danmark opretholder denne særstilling. Der er ingen tvivl om den juridiske pligt, vi har til nu, da de aktuelle forhandlinger ikke længere foregår, at gennemføre det, vi ville have været forpligtet til at gennemføre på et tidligere tidspunkt, hvis vi ikke havde fået den særstilling blandt de øvrige lande. Det er da baggrunden for, at regeringen har taget dette skridt, og at vi på EFTA-ministermødet, hvor dette er et særligt punkt på dagsordenen, vil kunne meddele, at denne beslutning er taget.

Man kan altid bedømme det forskelligt, hvorledes det virker, hvis et land ikke efterkommer de forpligtelser, landet højtideligt har påtaget sig, og ganske særlig hvis det er forpligtelser, der flyder af, at vi i en vis periode har haft en begunstiget stilling i sammenligning med de andre medlemslande. Jeg tror personlig, det ville gøre et